

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
nških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 233.

V Ljubljani, v četrtek 11. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

Drugi slovenski katol. shod.

Resolucija organizacijskega odseka za II slov. katol. shod.

Predsednik dr. Iv. Evg. Krek.

Drugi slovenski katoliški shod povdarja nujno potrebo, da se vsi katoliškomisleči Slovenci krepko organizujejo v obrambo svojih vzorov. Na temelju resnic katoliške vere in v tesni zvezi s cerkvenim organizmom naj vstvarjajo razne organizacije, edine v namenu, raznolike v sredstvih. S skupno duševno in gmetno pomočjo naj se postavi v boj proti otrovnemu liberalizmu in materijalistični socialni demokraciji; združujejo naj se vsi stanovalci požrtvovalno v tem boju. Skrb, da se ohrani in poživijo katoliško mišljenje in življenje, mora biti vsem izobražencem in ljudstvu, duševno in telesno delavim, duhovnom in neduhovnom, prva in najsvetejša zadeva. Vsi morajo tudi vzajemno sodelovati, da se zagotovi Slovincem v avstrijski državi samostalen naroden obstoj in razvoj, ki je nujen pogoj, da se jim ohranijo idealni blagri javnega in zasebnega življenja. V tem smislu izreka II. slov. kat. shod, da odobrava sklepe vseslovenskega in istersko-hrvatskega shoda dne 14. kmencea 1897.

Posebej priporoča:

1. V izvršitev shodovih sklepov in v pripravo za tretji slov. katol. shod naj si izvoli shod izvrševalni odbor, ki naj sestoji iz načelnika in po enega tajnika za Kranjsko, Koroško, Primorsko in Štajersko. Načelnik in kranjski tajnik naj bivata v Ljubljani. V vsaki deželi naj se po zaupnih mozhah vstanovi deželna katol. organizacija.

2. Vstanavljajo naj se za posamezne kraje, župnije, občine ali okraje (dekanije, okrajna sodišča, glavarstva) katoliška politična društva. Vsako tako društvo naj se dogovori z lastništvom katkega katol. lista tako, da bo vsak društveni član dobival dotični list kot glasilo svojega društva.

3. Pri snovanju in preosnavljanju političnih in nepolitičnih društev naj se pazi, da društveno delovanje ne bo kalilo rodbinskega življenja; v prvi vrsti naj se gleda, da bodo društva služila pouku in blaženju sreca; odstranjanja naj se vsaka priložnost za potrat in razkošnost.

4. Društva naj redno prireajo razmeram primerne shode in predavanja. Skrb naj vzlasti, da se po stanu društvenih članov v pozimskem času osnuje reden strokovni pouk; tako n. pr. v elementarnih naukih, umnem kmetijstvu, domačih obrtih, knjigovodstvu, v govorništvu in članom primernih pravnih tvarinah.

5. Snujejo naj se javne bravnice in knjižnice, ki naj se imenujejo Slomškove knjižnice. Želeli je, da se v vsaki fari s sodelovanjem domačih duhovnikov in zato vnetih lajkov organizuje po tem potu berilo in širi izobrazba med ljudstvom. Posebno se nujno priporoča, da se take knjižnice ustanavljajo ob mejah slovenskih, kjer so narodna društva nemogoča.

6. Po mestih in večjih trgih naj se osnujejo s pomočjo nepolitičnih društev ljudske pisarne, kjer naj dobivajo člani pouk in svet. V ta namen naj se sestavi strokovnjaški odbor za finančne, prometne, pravne in potrebne strokovne zadeve. Nastavi naj se tajnik, ki vsprejema vprašanja, jih po možnosti sam rešuje, sicer pa oddaja zadevnim odbornikom. Zaupniki naj posredujejo po oddaljenih krajih med pisarno in ljudstvom.

V posamnih slučajih bo treba odvetniške pomoči. Zato naj se sestavi zapisnik tistih odvetnikov, katerim bodo izročale pisarne dotične zadeve. V pokritje pisarniških stroškov naj skrb razna društva v pisarniškem okrožju. Pobirajo naj od svojih udov mal prispevek v ta namen. Zato pa naj udje dotičnih društev dobivajo pomoč v pisarni brezplačno.

Ureditev žitne trgovine.

Leto sem se že čujejo britke pritožbe o žitnih cenah. Razmere so prešle v nove tire in kmet producent ne dela več cene svojih pridelkov, kakor bi moralo biti, nastopile so druge sile, ki so dobile kmeta pod svojo oblast. Glavna krivda neprimernih žitnih cen se je dajala trgovini na borzi. Ta-le trgovina je pa v rokah denarnih močij, pred katerimi se tresejo tudi ministerski stoli, in težko je priti zlatemu denarju do živega. Par let je še le sem, odkar se je na Nemškem dala postava urejujoča žitno trgovino in zdaj se hoče tega vprašanja poprijeti menda tudi zaspana Avstrija, vsaj je iz dalo poljedelsko ministerstvo obširno poročilo o pridelovanju žita na svetu, o žitnih cenah in žitni trgovini. Sredi oktobra se bodo potem na podlagi tega poročila začela posvetovanja strokovnjakov v ti zadevi, vršila se bo enketa o borzni terminski trgovini z žitom.

Dotično poročilo prinaša mnogo zanimivih podatkov, iz katerih posnamemo sledeče:

1. Razvoj pridelovanja žita.

V zapadni Evropi bilo je z žitom obsejanega zemljišča

	1880	1896
pšenice	19 mil. ha	18 mil. ha
rži	11.6 " "	11.4 " "
ječmena	6.7 " "	6.4 " "
kuruze	3.5 " "	3.4 " "
ovsa	12.2 " "	13.6 " "

Kar se tiče Avstrije, se je v nji sejalo največ žita l. 1889, od tedaj začnejo pojemat setve pšenice in rži, ječmen in ovs pa sta začela pojemat l. 1895.

Ljudje začenjajo sejati mesto žita le krmu in krompir.

2. Rodovitnost zemljišč.

Rodovitnost zemljišč v zapadni Evropi trajno raste, če so dotične statistične številke pravilne, za kar bi ne prisegli radi, ker naši kmetje zatrjujejo, da rodovitnost peša!

Statistika pa pravi, da se je pridelovalo na Avstrijskem na hektaru zemljišča hektolitrov žita:

	1875	1895
pšenice	12 hl	14 hl
rži	13 " "	14 " "
ječmena	14 " "	17 " "
ovsa	16 " "	20 " "
turšice	16 " "	17 " "

	1875	1895
pšenice	8 " "	16 " "
rži	9 " "	15 " "
ječmena	12 " "	19 " "
ovsa	12 " "	24 " "
turšice	10 " "	20 " "

In v zapadni Evropi sploh:

	1875	1895
pšenice	10 hl	12 hl
rži	10 " "	11 " "
ječmena	13 " "	14 " "
ovsa	11 " "	12 " "
turšice	11 " "	11 " "

Kar se je manj zemljišča obsevalo, se je menda nadomestilo tako z višjo rodovitnostjo.

3. Kaj se je naželo?

Stara statistika res ni preveč zanesljiva, vsekako jo navajamo. Naželo se je v Avstriji birnov

	1789	1829	1859
pšenice	8 mil. b.	9 mil. b.	18 mil. b.
rži	31 " "	32 " "	48 " "
ječmena	19 " "	21 " "	25 " "
ovsa	36 " "	39 " "	51 " "

	1870	1899
pšenice	9 mil. kv.	13 mil. kv.
rži	18 " "	21 " "
ječmena	10 " "	15 " "
ovsa	13 " "	20 " "

Vzlasti se je poljedelstvo povzdignilo na Ogerskem, kjer so naželi

	1870	1899
pšenice	13 mil. kv.	38 mil. kv.
rži	8 " "	11 " "
ječmena	6 " "	13 " "
ovsa	5 " "	11 " "
turšice	12 " "	29 " "

Žetve večjih držav evropskih so se razvijale, kakor kažejo sledeče številke:

Naželo se je pšenice in rži

	1882	1897
Na Nemškem	82 mil. kv.	100 mil. kv.
„ Francoskem	92 " "	100 " "
„ Angleškem	22 " "	15 " "
„ Laškem	41 " "	34 " "
„ Avstrijskem	57 " "	83 " "
„ Španskem	28 " "	29 " "

4. Rastoče število ljudstva.

Rasla je rodovitnost zemlje, a ne erako kot število prebivalcev.

Bilo je v zapadni Evropi ljudij:

leta	1800	122 milijonov
"	1810	128 " "
"	1830	151 " "
"	1850	170 " "
"	1870	192 " "
"	1890	220 " "
"	1897	232 " "

5. Razvoj prometa.

Na žitno trgovino je seve najbolj uplival razvoj prometa! Pred sto leti ni bilo mogoče poljske pridelke prevažati z enega konca sveta do drugega kakor dandanašnji, ko ima vsaka dolina svojo železnico in morje prekrizavajo velikanske trgovske ladije.

Na vsem svetu bilo je železnice:

leta	1830	332 km
"	1845	16,690 " "
"	1860	106,886 " "
"	1870	221,980 " "
"	1880	367,683 " "
"	1896	715,000 " "

V teh 715 tisoč km pride na Evropo 257,203 km, na Združene države 294,000 km.

Trgovskih ladij pa je bilo:

	parnikov	jadrnic	vkup moči po 100 kv.
1820	6	3166	3,172
1840	97	4556	4,847
1860	765	10,712	11,477
1886	7637	11,787	19,424
1898	12073	7,049	19,122

6. Žetev na Ruskem.

V Evropi imela je Ruska obdelanega

	1881	1899
pšenice	12 mil. ha	15.9 mil. ha
rži	28 " "	27 " "
ječmena	5 " "	7 " "
ovsa	15 " "	15.6 " "

Rodovitnost se pa na ruskih pokrajinah tako povzdignila, kakor v zapadni Evropi.

Na hektar se je naželo

	1885	1895
pšenice	5.3 kv.	6.2 kv.
rži	6 " "	7.2 " "
ječmena	6.7 " "	7.2 " "
ovsa	6.2 " "	7 " "
turšice	7.6 " "	8.1 " "

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Volitveno gibanje. Gališki socialni demokratje so imenovali svoje kandidate. Za splošno skupino je določen za Levov vodja bolniške blagajne Hudec, za Krakov dosednji poslanec Daszynski, za Bialo uradnik ondotne bolniške blagajne Serkowski, za Novi Sandec tiskar Miziolek, za Tarnov uradnik boln. blagajne Sulczewski, za Jaroslavo uradnik bolniške blagajne Schiffrer, za Przemysl uradnik dr. Hankiewicz; v kmečkih občinah bodo nastopili: za Jaroslavo kmet Nowakowski, za Przemysl zdravnik dr. Jarosiewicz; v mestni skupini: za Lvov arhitekt Moklowski, za Bialo zdravnik dr. Lehmann, za Przemysl odvetniški kandidat dr. Liebermann, za Kolomejo odv. kandidat dr. Schorr. — Radovedni smo, koliko mož mej temi kandidati je nežidov in koliko jih prode. Poljska konservativna stranka kandiduje v lvojski peti skupini prosta Falkowskega, v Przemyslu bivšega poslanca Ochrymovieca. — Steinwendrova kandidatura v beljaškem zastopu baje ni bila soglasno odobrena. V »Gr. Tagblattu« namreč izjavljata obč. odb. Königsbauer in Huth, da nista glasovala zanj. Trda bo predla znanemu Türku, ki je dosedaj zastopal mandat pete skupine v Šleziji. Nasprotujejo mu razun najožjih sodrugov vse stranke. Krščanski socialci so sedaj precej dobro organizovani in upajo na zmago svojega kandidata.

Mandat barona Dipaulija ni v toliki nevarnosti kakor bobnajo v svet Schöpperjevi in Opitzevi tovariši. Najbolj razširjeni ter najvplivnejši listi »N. Tir. Stimmen«, »Tiroler Volksblatt« in »Bürgerblätter« so odločno za Dipaulija in torej nasprotni dve glasili ne bota ničesar več opravili. »Brix. Chronik« sicer trdi, da je nezadovoljnost napram dosedanjemu zastopniku tako obča in tako globoko vkoreninjena v ljudstvu, da je ni mogoče prezreti. Tudi pravijo, da nezadovoljnost ni zanešana v ljudstvo po kakih agitatorjih. Ta trditev je pa naravnost neresnična, ker prosti, dobri katoliški narod se pač ni dosti brigal za gonjo patentiranih varuhov »zatiranega« nemštva, marveč gojil le željo, da bi se čim prej pričelo v zbornici s toli potrebnim pozitivnim delom, kateri želji je baron Dipauli vedno skušal ustreči. Nemški liberalci in Schönererjanci vseh vrst bi seveda radi pokopali moža čistega katoliškega prepričanja, a volivci jim ne bodo šli na nastavljen limanice.

Kmečki upor na Ogerskem. Pred nekaj dnevi se je poročalo o velikih nemirih mej kmeti v ogerski vasi Konyareva, kjer je bilo ranjenih več kmetov, izmed katerih jih je že šest umrlo, dva sta pa blizu smrti. »Magyar Szo« pojasnjuje, da so te nemire povzročili rumunski agitatorji, ki so svoje »brate« z raznimi sredstvi hujskali k uporu, da se rešijo nasilstva ogerskih tiranov in dobe nazaj zemljo, ki so jo jim ugrabili Mažari. Iz tega se da najprej sklepati, da so se upli rumunski kmetje, katerim na Ogerskem ni ravno poslano z rožicami. Upor je

bil baje tako organizovan, da bi kmetje prišli v boj s kosami, cepci in sekirami, agitatorji bi pa potem prišli z dobro organizovanimi četami, orožjem in zastavami. Seveda je bilo to samo pesek v oči, ker bi kmetje ne bili mogli računati na nikako pomoč. Kmetje pa baje niso hoteli čakati primerne trenutke ter so že povodom razdelitve občinskih pašnikov pričeli upor. Umorili so državnega inženirja in opustošili obč. hišo. Tako ogerski mažarski viri, ki pa so le prevečkrat nezanesljivi. Kmetje so imeli bržkone dovolj povoda za upor proti vladi, a ker so bili nepredvidni, so se pre naglili in morajo sedaj nositi hude posledice.

Angleške parlamentarne volitve so sedaj završene razup v 150 okrajih na celi črti. Izvoljenih je bilo namreč do sklepa zadnje objavljenega poročila 520 poslancev, med katerimi je 337 vladinovec. Zadnji volitveni dnovi so bili za vladno stranko dokaj neugodnejši, ker se je samo v enem dnevu zmanjšala vladna večina od 166 na 156 mož. Vlada sicer upa, da se v bodočih dneh popravi zamujeno ali stanje vsaj ne poslabša, toda gotovosti v tem oziru ne more imeti.

Iz Transvala izgnani Nemci so na shodu minulo nedeljo v Berlinu sklenili z vso odločnostjo zahtevati od nemškega zunanjega urada, naj poskrbi, da Angleži čim prej popravijo škodo, ki so jo povzročili iz Transvala izgnanim inozemcem, pred vsem pa Nemcem. Svojo srečo v tem oziru so že poskusili v svojem času tudi pri tem uradu, a dosedaj še niso dobili nikakega odgovora. V svoji peticiji naglašajo, da so postopali Angleži in njih vojski tako silovito, da nasprotuje njih postopanje vsem človeškim pravom, in da so z nogami teptali nemško zastavo. — Jednak korak nameravajo storiti tudi izgnanci ostalih držav. Vlade naj bi pa potem energično nastopile proti oholim Angležem, za katere menda tudi veljajo splošna ljudska prava.

Dopisi.

Iz Šiške, dne 8. okt. Sedemdesetletnico rojstva Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. praznovala je tukajšnja šola dne 3. oktobra skupno z viško-glinško šolo na Rožniku.

Na predvečer ozaljšali ste se šoli z zastavami in na večer slavnostnega dnevasvetlili ste se obe. V jutru omenjenega dne korakala je šolska mladina v deževnem vremenu, spremljana po učiteljstvu, na prijazni hrib. Ko so prišli vrh hriba do prijazne cerkvice, jelo se je svetiti, posijalo je ljubo solnce in nastal je lep, krasen dan. Pred sv. mašo zahvalnico, katere se je udeležilo nad 400 šolskih otrok, potem vse učiteljstvo, zastopniki kraj. šol. svetov in nebroj občinstva, govoril je katehet g. P. Kornelij Petrič slavnosten govor. Pokladal je otrokom na srce pokorščino do starišev in predstojnikov, zlasti pa udanost in zvestobo do presvetlega vladarja, s kjojo lepo lastnostjo so se naši predniki vsekdar odlikovali po besedah pesnika: »Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane«. — Po sv. maši se je zapela cesarska pesem, potem pa je sledil obed v prostorih g. Matije Pršina. Tu so se otroci pogostili s kruhom, mesom in vinom. Pri tej priliki se vodja šišenske šole zahvali g. katehetu za ginljivi govor; zahvali se ob enem tudi gg. Jakobu Matjanu in Antonu Pogačniku kot zastopnikoma kraj. šol. sveta, da sta se udeležila te slavnosti ter pokazala s tem, da se zanimata za šolo in napredek šolske mladine. Ob enem izreka tudi zahvalo zastopnikoma viško-glinškega kraj. šol. sveta, osobito njega predsedniku g. Jakobu Travnu za njegovo prijazno naklonjenost do šole sploh. Med veselim petjem in telovadnimi igrami potekel je prehitro čas, bližala se je poldanska ura in treba je bilo odpravljati se proti domu. Da se je mogla šišenska šolska mladina tako dostojno pogostiti, gre zahvala poleg dveh prej imenovanih tudi še gospej Juvandičevi, potem gg. bratom Koslerjem, Knezu, Hudabiunigu, Galletu, Krišperju, Vodniku, Kauscheku, Suwatu, Favaju, Keršiču in stotniku Skočirju, kateri so z znatnimi prispevki pripomogli do sijajnejšega uspeha te pomenljive cesarske slavnosti. Bog jim povrni to dobroto tisočkrat.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. oktobra.

„Politik“ o pisavi „Slov. Naroda“ v zadevi nadbiskupa Stadlerja. V svoji sredini številki poroča praška »Politik« o mažarski gonji proti sarajevskemu nadškofu ter potem piše: »Tudi tostran Litave sta, kakor znano, »N. Fr. Presse« in — »Sloven. Narod«, skušala kabinetno pismo nadbiskupu Stadlerju izrabit v svoje strankarske namene. Pri prvem listu se temu ne moremo čuditi, toda kako more slovenski list odobravati ukor slovenskemu škofu radi dokaza njegovega slovenskega mišljenja, nam je celo s čisto strankarskega stališča tega lista neumljivo. Ali res meni »Sl. N.«, da bo avstrijska vlada nastopila proti kakemu škofu zato, ker baje nasprotuje stranki, ki jo zastopa »Sl. N.«? Kdo bi imel korist od tega, ko bi vlada politički postopala proti škofom? Slovani gotovo ne!

Osebnosti. Baronica Hein se je včeraj vrnila iz Merana v Ljubljano. — Finančni minister je davčnega inšpektorja dr. Ivana Podnebskega v Postojini imenoval davčnim višjim nadzornikom za delovanje pri finančni direkciji v Ljubljani. — Iz Maribora pride k goriški posojilnici g. Karol Pohlin. — Poštni oficijal g. J. Vezil je premeščen iz Zadra v Trst. — Poročil se je v Gradcu g. Martin Spindler, c. kr. finančni koncipist, z gospico Melito Grubingerjevo.

Škofovska posvetovanja se vrše, kot smo že omenili, dne 6. novembra v palači kardinala knez nadškofa dr. Grusche. Udeležo se jih poleg predsednika: kardinal knez nadškof dr. Missia, praški knez nadškof baron dr. Skrbensky, knez škofi Puzyna, dr. Kahn, Napotnik in dr. Schuster ter škofa Bauer in dr. Rössler.

Pogreb Jos. Dermastia bo jutri, v petek popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti Zaloška cesta 3 na pokopališče pri svetem Kristofu.

Iz Škofje Loke. Preteklo nedeljo 7. t. m. se je poročil g. Anton Zupan, c. kr. gimn. učitelj v Kranju, z gospico Anico Tomažičevo. — V ponedeljek 8. t. m. se je poročil g. Avgustin Oblak, c. kr. sodni pristav v Čajnici, z gospico Pavlo Deisingerjevo. Čestitamo.

Vitez Nabergoj oproščen. Dolgo časa se je vlekla znana afera, v katere središču sta stala vitez Nabergoj in mestni redar Čuk. Ta Čuk je tožil g. viteza Ivana Nabergoja, ker ga je baje poslednji povodom volitve na Proseku razžalil. G. Nabergoj je bil v prvi instanci res obsojen na 50 K globe, včeraj pa je bil pri vskladni obravnavi popolnoma oproščen.

Samomor v Trstu. Pri sv. Andreju se je ustrelil z revolverjem finančni vezbenik Boštjan Peček iz Loškega Potoka na Kranjskem. Samomorilec je ostavil več pisem, v katerih izjavlja, da niso bile gmotne težave, ki so ga gnale v smrt.

Zanimiva razprava pred upravnim sodiščem se je vršila včeraj. Občinski zastop v Umagu v Istri je zapovedal trgovcu Tonceli, da mora odstraniti nagrobni kamen raz groba svoje soproge na tamošnjem pokopališču, ker je kamen imel slovenski napis. Politiška oblast je razveljavila to zapoved, a občinskemu svetu to ni bilo prav in pritožil se je na upravno sodišče, ki je njegovo pritožbo odbilo in se izreklo, da le tedaj sme nastopiti proti napisom na nagrobnih kamnih, ako je njihova vsebina protipostavna.

Zahvala. Vsem blagim dobrotnikom, s pomočjo kojih je bilo povodom praznovanja sedemdesetletnice Nj. Vel. presv. cesarja Frančiška Jožefa I. dne 4. oktobra t. l. z jedjo in pijačo pogoščenih 180 otrok poljanske dvorazrednice, se v imenu obdarovancev presrečno zahvaljujem. — Ivan Pipan, šolski voditelj.

Svarilo! Tovarna za ure, pod imenom »Au Bonheur« pošta Chaux-De-Fonds v francoski Švici, razpošilja zapeljive »coupons«, kateri stane 5 kron 50 v. Kupec vplača najprvo jedno krono; pozneje dobi po pošti naročene »coupons« proti poštnemu povzetju in doplača ostanek. Vsak lastnik kuponu se s tem zaveže pridobiti pet novih naročnikov in ko slednji vplačajo, dobi prvi

uro, kakoršno želi (vredno do 30 kron) Ve likanski naraste račun, ako se vsak kupon petkrat pomnoži; zadnji bodo gotovo za nameček — opeharjeni. Pri nas je ta barantija podobna povodnji. Poštno vodstvo je dovolilo, da se smejo take pošiljke vračati. Opomniti je, da morajo taki kuponi postavno kolekovani biti in tako si lahko vsak kupec nakoplje denarno kazen. — Pošilja tudi iz Berolina »Radfahrergesellschaft« za bicikle jednake liste, a ta družba, kakor se čuje, ima naloženo kavicjo v večjem znesku. Če je resnica, popolno nevem, denarja nisem štel.

Odlikovanj pri mariborski sadni razstavi so bili kaj redko deležni Slovenci. Par Slovencev je dobilo bronaste svetinje, zlate in srebrne svetinje so dobile razne mariborske dame. Vsaka je dobila kako svetinjo, pa naj ima tudi samo par kvadratnih metrov obsežen vrt.

Jugoslovanski umetniki prirede meseca decembra t. l. jugoslovansko umetniško razstavo. Razstava bo v Zagrebu, razstavijo se pa umetnine pričetkom prihodnjega leta tudi v Ljubljani in v Pragi.

Živinorejcem. Deželni odbor je po nalogu dež. zbora nakupil doslej iz domačih rej v deželi nekaj prav lepih bikov, kar kaže, da se v deželi že izreajo prav lepe plemene živali. Dež. odbor je razglasil, da hoče te plemene bike za polovično nakupno ceno podeliti občinam, oziroma tudi živinorejcem. Kakor čujemo, je doslej prav malo prošenj došlo dež. odboru za bike. Tej malobrižnosti se moramo le čuditi, ko se občinam sedaj nudi za polovično ceno dobiti potrebno število plemenih bikov. Vedno tožijo občine, da ne morejo zadostiti določbam zakona za povzdigo živinoreje, to je, da bi nabavile potrebno število bikov. Treba bo strožje izvrševati ta zakon, ker sedaj je videti, da občine nimajo več pomanjkanja na plemenih bikih. Ker je še lepih bikov oddati, naj se občine požurijo vložiti prošnje za nje pri dež. odboru.

Ljubljanske novice. Ubegla prisiljenca. Včeraj sta ubegla prisiljenca Benedikt in Ferdinand Bauer, ki sta delala pri zgradbi kanala na Zaloški cesti. — Z odra padel je zidarski učenec Jakob Cimulini na Resljevi cesti ter se je močno poškodoval na glavi. Pripeljali so ga v bolnico. — Načelnika brloga postopachev pod Tivolij Leopolda Jereba je policija dobila v pest, ko je odkrila, kakor smo poročali, brlog. Jereb je bil zasledovan tudi radi tatvine. Obsojen je bil sedaj na 8 mesecev ječe. — Klobasice je prodajal včeraj v gostilnah v Kolodvorskih ulicah Ivan Kos. Mož se je radi slabe kupčije na jezo tako napil, da je bil aretovan in je moral s klobasicami mej policaje. — Izgubil je Moric pl. Aufenberg zlato verižico vredno 80 kron.

Oddajanje cestnih mitnic v zakup Od 1. januarja leta 1901 naprej se bode pobiranje pristojbin pri petih na podlagi zakona z dne 26. avgusta 1891. leta, drž. zak. št. 140, urejenih cestnih mitnicah na Kranjskem (Ježica, Drenova gorica, Vrhnika, Smolenja vas in Poganice) potom javne dražbe v zakup oddalo. Dotični razglas se ob enem objavlja v tukajšnjem uradnem listu. Ta razglas je za občinstvo zaradi tega posebne važnosti, ker se bode pri dražbi vsaka mitnica za-se kot poseben zakupen predmet izklicevala, ter dražba pri c. kr. davčnem uradu, v čegar okraju se mitnica nahaja, vršila; tedaj je vsakemu tudi manj imovitemu prilika dana, se dražbe z uspehom udeležiti. Osobito pa naj bi občine, v katerih so mitnice postavljene, kmetovalci, posestniki in veliki obrtniki mitninskega okraja nikari ne zamudili ugodne prilike, ker so njim zagotovljena v dražbenih pogojih pri vložitvi začasne varščine (vadijuma) važna olajšila, kakor tudi v drugem obziru marsikatera prednost pred drugimi udeležniki.

Shod v Barkovljah priredi prihodnjo nedeljo politično društvo »Edinost«.

Mrtvo so našli posestnikovo hčer Marijo Erjavšek iz Prevalj, okraj Brdo, na pašniku »v Starini«, kjer je pasla krave. Zadel jo je mrtvoud na srce.

Ogenj je upepelil 7. t. m. po noči hišo vdove Ivane Grošelj v St. Juriju pri Litiji, ter povzročil 400 K škode. Grošelj ni bila zavarovana.

Naši narodni grehi. To poljudno knjižico prodaja v Ljubljani knjigovez gosp. Fran Breskvar pred škofijo. Knjižica velja 50 v, a njeni nauki so neprecenljivi. Vredna je knjižica, da se razširi mej ljudstvo!

V klet je padla minulo soboto dopolne Marija Bricelj, orožniška kuharica v Zagorju. Na stopnjicah ji je spodrsnilo ter je priletela s toliko silo na kamenita tla, da je obležala nezavestna. Poškodba na glavi je smrtno nevarna.

Štajerske novice. Dvorni lovi so se vršili pretekli teden na Gor. Štajerskem. Udeleževal se jih je tudi cesar. — Mariborsko sadjarsko in vinarsko razstavo je doslej obiskalo nad 3000 oseb. Razstava je v dvanajstih Gutzove pivovarne. — Sodnim tajnikom pri mariborskem okrožnem sodišču je imenovan odnotni pristav g. Albert Kokol. — Živinozdravnikom v St. Jurju ob južni železnici je imenovan g. A. Uršič. — G. Vincenc Isda, učitelj na Muti, je premeščen v Kumpik pri Judenburgu. — V Sp. Polskavi je požar upepelil hišo Juriju Pišek u. Škode je 5000 K. — Na sv. Planino nad Trbovljami pride č. gosp. župnik Peter Mohor. — V Središču so osnovali »vojaško veteransko in bojno društvo«.

Varnost v ultranemškem Gradcu. Predvčeraj se je tekom zadnjih dnij zgodil tu peti roparski napad. Radi nameravanega roparskega umora na godbeniku Steinscherju je aretovan nek mlad dečak, ki pravi, da se piše Hafenschneider ter da je baje doma iz Brandenburga.

Mažarsko morje. Na mažarsko-laški gimnaziji v Reki so dijaki VIII. razreda dobili kot domačo nalogo: »Popis mažarskega morja«. »Magyar Szó« pravi, da vsak omikan človek ve, da Jadransko morje je mažarsko morje, samo hrvaški »Novi List« menda tega ne ve! Kakšna prevzetnost!

Avstrijska pravičnost. 64 000 uradno naštetih Čehov na Dunaju nima v tem mestu niti edne češke šole. 29.000 Nemcev v Pragi ima v tem mestu 6 ljudskih šol, dve meščanski šoli, 5 gimnazij, 3 realke, učiteljske, tehnične in univerzo. Mislimo, da k temu ni treba nobene opazke.

Židom na ljubo. Ogerska pooblaščenca razredna loterija je odložila srečkanje šeste vrste od 13. septembra na 16. september, ker v teh dnevih so imeli židje velike praznike. Iz tega se vidi, kakšno oblast imajo židje na Ogerskem, ko se jim je na ljubo odložilo za tri dni srečkanje razredne loterije.

Glasoviti šahist dr. Lasker sedaj biva na Dunaju. Dr. Lasker nakrat igra pet šahovih iger, a povrh igra še partijo taroka. Pri sebi ima svojega tajnika, kateremu naroča izvrševati poteze. Tako je dr. Lasker dobil preteklo nedeljo nakrat štiri partije, dočim je peta ostala nedoločena. Iznašel je novo šahu slično igro »karma«.

Spomenik psu. Na St. Bernhardu so odkrili spomenik psu »Barryju«, ki je tekom desetih let rešil 40 osebam življenje. Ustrelil je junaškega psa neki popotnik, ki se ga je zbal.

33.000 otrok v Bukovini, ki so dolžni hoditi v šolo, ne hodi v šolo, ker ni šol in učiteljev. Vseh otrok, ki so dolžni hoditi v šolo, je 92.275, hodi jih pa samo 57.818. Še slabše razmere so v Galiciji; tam od 1 milijona 56 tisoč otrok hodi samo 320.000 v šolo.

Iz lože padel v parter. V pariškem gledališču »des Gobelins« dogodila se je ta-le nesreča: Neki Lomis Laville hotel je zasesti svoj sedež na drugi galeriji. Zgubil je pri tem ravnotežje in se prekopicnil v parter, kjer je padel z glavo na glavo 14 letne deklice Ivane Perette. Deklico in Laville so odnesli onesveščena iz gledališča.

Davki in dolgovi na Ogerskem. Profesor B. Földes v Budimpešti v svoji novi brošuri o ogerskem državnem gospodarstvu podaje svojim čitateljem zelo žalostne stvari. Leta 1889 se je na Ogerskem v dobi Leopolda I. uradno konstatovalo, da zaradi velikih davkov ljudstvo zapušča svoja stanovanja in zemlja ostaja zbok tega neobdelana. Ta žalostna analogija na Ogerskem je tudi danes — pravi Földes — in sicer še v večji meri. Celotno državno gospodarstvo na Ogerskem je grozno. Obresti državnih dolgov znašajo 37 odstotkov letnih izdatkov, dočim

na Angleškem le 34 odstotkov, na Avstrijskem 27, na Ruskem 22 odstotkov. Za državni zbor Ogerska izdaje 3 milijone kron, na Angleškem ti stroški ne znašajo niti dva milijona. Földes dalje s številkami dokazuje, da Ogerska spada k najbolj zadolženim deželam na svetu.

O roparju Musolinu. Laški ropar Musolino, ki je pred tremi leti pobegel iz ječe ter je takrat zagrozil, da se bode maščeval nad vsemi, ki so pričali proti njemu, je izvršil svoj namen. Zadržal njegova žrtev je bil posestnik Zirelino. Ž njim je krvooločni ropar spravi s sveta 14 prič, ki so proti njemu pričale pred sodiščem. Poleg tega je ubil še dve drugi osebi »pomotoma«, ker je mislil, da spadata v njegovo listo. Laška vlada je razpisala na njegovo glavo 20.000 lir, a ga še dosedaj nima. Vsa Kalabrija baje »občuduje« Musolinovo vstrajnost, s katero se je maščeval nad svojimi nasprotniki. Ljudje si pripovedujejo, da se bode Musolin sedaj umiril in da ne bode več prelival krvi.

Strankarstvo na Japonskem je kaj zanimivo. Stranke imajo ondi vsa druga imena, nego pri nas. Najbolj nepriljubljena stranka je ondi »stranka visokih ovratnikov«. Sem spadajo vsi, ki nosijo visoke ovratnike in so zavzeti za evropske šege.

Koliko tehtajo evropski vladarji. »Cri de Paris« piše: Od vseh evropskih vladarjev najtežji je portugalski kralj Carlos, ki ima težo 92 kg, za njim pride takoj bolgarski knez Ferdinand s 175 funtov, švedski kralj Oskar ima 80 kg, cesar Viljem 160 funtov, Viktor Emanuel 66, kralj Leopold 65, ruski car Nikolaj 55 kg. Kraljica Viktorija se suši. Pred dvema letoma tehtala je 90 funtov, a sedaj je izgubila 7 kg, »Mala« holandska kraljica tehtala sedaj 150 funtov in postaja vedno težja. Mali španski kralj tehtal 42 kg, rumunska kraljica 82 kr, Loubet istotoliko.

Razne številke. Na Kitajskem so jajca silno po ceni: 12 jajec se dobi za 8 do 12 vinarjev. — Razpuščeni državni zbor je trajal 3 leta in pol ter je imel 169 sej. Obstrukcija je veljala davkoplač. 4.352.000 K. — Osebnih dohodninskih davek je znašal l. 1899 v Avstriji 23.174.426 gld. Davkoplačevalcev je bilo 754.643. Ljubljana je plačala 84.705. Pač velika svota, ako se primerja, da so bogati Karlovi vari plačali 106.693 gld. — Kako velikansk je obisk pariške razstave, kaže dejstvo, da je samo dne 7. t. m. obiskalo razstavo 652.182 oseb. — Na Nemškem umre 180.000 oseb na leto na jetiki. — V Evropi je 4.169.321 vojakov, vojnih konjev je 710.342. To velja Evropo najmanj 11 milijard 400 milijonov gold. na leto. — V Nemčiji izide na leto 84 milijonov razglednic. — Za predstavo najnovejše Sudermanove drame »Ivanov kres« je občinstvo v Berlinu naročilo že 11.839 vstopnic. Predstave se bodo vršile v Lesingovem gledališču, ki za jedno predstavo obsega prostora le za 1100 ljudi. — Pri Rabu so ujeli morskega psa, ki je dolg 5-48 m.

Društva.

(Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani.) Prihodnjo nedeljo, t. j. dne 14. vinotoka 1900, ob 10. uri dopoldne, se bode v domači kapeli novega zavetišča usmiljenih sester (Leonin) na Vodmatu kot cerkvena obletnica našega društva v smislu pravil brala sv. maša za prosep društva, kakor tudi za duševno zvečanje vseh umrlih udov in dobrotnikov istega. Podpisano ravateljstvo se časti, najuljudneje vabiti k tej maši vse gospode častne, podporne in prave člane, kakor tudi vse dobrotnike in prijatelje društva. Ob jednem si morejo tudi društvene prostore za bolnike ogledati. — Ravateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva.

(Narodna čitalnica v Cerknem) priredi v proslavo sedemdesetletnice Nj. Veličanstva cesarja Franc Josipa I. v svojih prostorih dne 14. oktobra t. l. — Vspored: 1. Slavnostni govor. 2. I. Laharnar: »Jubilejska kantata«, šesteroglasen zbor. 3. Mascagni: »Intermezzo« iz opere »Cavalleria rusticana«, za glasovir, harmonium in gosli. 4. P. Linke: »Zarubljeni dijaki«, šaljiva spevoigra. 5. G. Bevk: »Vojaci na potu«, moški zbor. 6. Schumann: »Fantazija« za glasovir. 7. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasan«, mešan zbor. 8. Prizor s petjem. 9. Volarič: »Slovenskim mladencam«, dvošpev za sopran in alt s spremljevanjem glasovirja. 10. Knahl: »Slovan«, moški zbor. 11. Tombola. 12. prosta zabava. Začetek ob

7. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 vin., udje prosti. Preplačila se za društvene namene hvaležno sprejemajo. Vstop dovoljen le udom in povabljenim. Odbor.

(Mestna hranilnica v Kranju.) V mesecu septembru 1900 vložilo je 225 strank 82.896 kron 64 vin., dvignilo pa 173 strank 49.980 kron 80 vin., 7 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 9.480 kron. Stanje vlog 2.207.799 kron 76 vin., stanje hipoteknih posojil 1.564.553 kron 98 vin., denarni promet 191.852 kron 23 vin.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod Mart. Narobe, župnik v Zapogah, 10 K. Kanonik in profesor g. J. Smrekar 10 K. — Gosp. Ivan Soukup, župnik v Stari Oselici, 10 K. — M. J. 10 K. — Neimenovan 10 K. — Gospodje konkurentje 60 K. — Gospod A. Jamnik, župnik v Sorici, 20 K. — Gospod Pfajfar Anton, župnik v Leskoveci, 4 K. — G. J. Vrankar, kapelan v Št. Vidu, 3 K. — Nekdo iz Dolenjevasi 10 K. — Prof. Žakelj v Ljubljani 10 K. — G. Ant. Jemec, župnik Podlipo, 5 K.

Za Marijanišče. G. Iv. Soukup, župnik v Stari Oselici, 10 K.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Kropa, 11. okt. Oče gorjanskega in studentskega župnika, Blaže Ažman je umrl. Pogreb bo v soboto ob deveti uri.

Dunaj, 11. oktobra. Dunajski Čehi snujejo novo politično društvo, ki bo obsegalo vso Avstrijo. Društvu bode naslov »Slovansko politično društvo za Avstrijo«.

Dunaj, 11. oktobra. Namestništvo je potrdilo prepoved policijskega ravnanja proti nemškim barvam v grbu telovadnega društva Landstrasse. Društvo je vložilo ugovor na ministerstvo.

Praga, 11. oktobra. Večina deželnega odbora je sklenila, pozvati vlado, da pravočasno skliče deželni zbor v zasedanje. Zastopnika Nemcev sta se temu upirala. Deželni maršal je izjavil, da se bo izrekel za brzo sklicanje deželnega zbora.

Trident, 11. okt. Glavni urednik lista »Alto Adige« Borghetti je po policiji izgnan iz Avstrije, ker je urejeval list v protiavtstrijskem smislu.

Pariz, 10. oktobra. Socijalnodemokratski občinski zastop malega mesteca Choisy le Roi, ki leži blizu Pariza, je sklenil, odstraniti vse križe raz mestnega pokopališča ter je prepovedal, da bi se v bodoče na grobove postavljali križi.

Rim, 11. oktobra. Zaradi določitve budgetnih svot za posamezna ministerstva je nastalo v kabinetu oestro nasprotje vzlasti mej finančnim in naučnim ministrom.

Rim, 11. okt. Neki častnik italijanske armade je pozval na dvoboj pod častnika papeževe garde, ki je pa dvoboj odklonil. Častnika so vtaknili v ječo.

Carigrad, 11. okt. Knez Ferdinand bolgarski dojde sem 18. t. m.

London, 11. oktob. Vojni urad je izdal povelje, naj se večji del pozvanih rezervnikov odpusti iz vojaške službe.

London, 11. okt. Do sinoči je bilo izvoljenih 350 ministerijelnih, 124 liberalcev in 77 irskih nacionalistov. Ministerijelni so pridobili 27, opozicija pa 24 mandatov.

London, 11. okt. »Times« poročajo iz Vredfort-Road 9. t. m.: Divizija kolonijalnih čet in čete polkovnika Delisle so se morale biti tri dni, od 5. do 7. t. m. z Dewetovo armado. Konečno so pregnale Bure z njih pozicij, da so popolno desorganizirani (!) pobegnili. Dewet je imel pet topov in kakih 1000 mož. Angleške izgube so neznatne (?).

Vojska na Kitajskem.

Petrograd, 11. okt. Po poročilih iz Tientsina si Rusi in Angleži resno nasprotujejo. Povod temu sta sledeča dogodka: Angleže so pozvali admirali, naj se udeležujejo boja za utrdbe pri Peitangu. Utrdbe so pa zasedli Rusi in

Nemci, predno so došli Angleži na lice mesta. Drugi slučaj se pa tiče Shan-Hai-Kwana, katerega so zasedli Angleži 30. sept., mej tem ko so zvedeli Rusi o dogodku šele 2. okt., akoravno je bila njim poverjena ta naloga.

London, 11. oktobra. Iz Pekina poročajo: Grof Waldersee je poveljnik upravo in nadzorstvo železnice Tientsin-San-Hai-Kwan in Tientsin-Yang-Tsin Rusom, Nemcem pa progo Yang Tsim-Pekin, akoravno so bile vse v angleških rokah.

Tientsin, 11. okt. (C. B.) Waldersee se v kratkem poda v Pekin. Poročajo se, da ni hotel vsprejeti Li-Hung-Čanga.

Hongkong, 11. okt. (C. B.) Tukajšnjim oblastvom je včeraj došlo naznanilo, da se za november pripravlja splošna vstaja v južnih pokrajinah.

Novijork, 11. okt. Iz Pekina brzojavljajo iz verodostojnega vira 7. t. m.: Cesarica vdova je nevarno zbolela v Taien-fu. Cesar ima v poslednjem času prosto roko. Na zahtevo nemške vlade je odgovoril Li-Hung-Čang, da bodo umorjeni Ying-hien, Kang-Yi in Chaoš-Čiao, princea Čwang in Sih ter vojvoda Tsailan bodo obsojeni v dosmrtno ječo, princ Tuan pa prognan na sibirsko mejo.

London, 11. oktobra. Podkralji v pokrajini Yangtse so odločno pozvali dvor, naj se vrne v Pekin, sicer podajo ostavko.

London, 11. oktobra. »Times« poročajo iz Shanghaija: Cesarski dvor je došel 6. t. mes. v Čao-Čeng, južno od Šansija.

Washington, 11. oktobra. General Chaffee poroča, da v teku 14 dni vsi Amerikanci ostavijo Kino. V Pekinu ostane le straža pri poslaništvu. Nadaljnih vojaških operacij se nameravajo udeleževati le tedaj, ako jih Kitajci napadejo.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.-č.

(Dalje.)

»To je preveč!« pravi don Abbondio in zleze na živinče še bolj okorno nego preje. Družba se odpravi, ko tudi neznanec zajaše mulo. Njegovo čelo se razjasni, njegove oči zopet ukazujoče gledajo okrog sebe. Bravi, katere sreča, opazijo na njegovem obrazu znak nenavadne razburjenosti, a ne morejo si tega razlagati. V gradu se še ni nič vedelo o izpreobrnjenju gospodovem; saj bi tudi nikdo tega ne uganil, če bi ugibal še tako.

Žena potegne čez okna zagrinjala, prime Lucijo za roko in jo skuša s pomilovalnimi in nežnimi besedami ohrabriti. Lucia je že toliko prestala, da zmeheni in temni dogodki niso dopustili ubožici, popolnoma se radostiti svojega osvobojenja. Zato skuša žena spraviti na pravi tir njene misli. Pové ji vas, kamor gredó.

»Tako?« reče Lucia, ki je vedela, da ni bila daleč od svoje domače vasi. »Ah, sveta Devica! Jaz sem vam hvaležna! Moja mati! Moja mati!«

»Precej pošljemo po njo«, pravi žena, ki ne ve, da se je to že zgodilo.

»A tako! Bog vam povrni! In vi, kdo ste? Kako pridete...?«

»Poslal je po-me vaš župnik«, pravi žena. »Temu gospodu je namreč Bog izpreobrnil srce; prišel je v našo vas, da bi govoril z gospodom kardinalom, svetim možem, ki nas je prišel obiskat. Kesa se svojih pregreh in se hoče pobojšati. Povedal je kardinalu, da je dal ugrabiti nedolžno ubožico po dogovoru z drugim malopridnežem, katerega ime mi pa župnik ni povedal.«

Lucia pogleda proti nebu.

»Mogoče veš ti«, pravi žena. »Gospod kardinal je mislil, da je treba žene, ki bi delala družino mladi deklici, in je naročil župniku, naj jedno poišče. In župnik je prišel po mene.«

»Oh! Bog vam povrni vašo dobroto!«

»Torej, uboga deklica! Gospod župnik mi je rekel, da naj te osrčim in utešim in povem, kako čudovito te je Bog rešil.«

»Res čudovito! Pomagala je Madonna!«

»Torej le oprostí onemu, ki te je razžalil, in bodi zadovoljna, da ti je Bog izkazal usmiljenje, in moli za svoje zatiralce. To ti bode koristilo, srce se ti ohladi.«

Lucia odgovori s pogledom, ki je izražal pritrjevanje bolj jasno, nego če bi govorila, in ki je bil neizrekljivo nežen in mil.

»Dobra deklica!« povzame žena. »Ker je bil v naši vasi tudi vaš župnik (saj jih je toliko iz cele okolice, da bi lahko naenkrat opravljali štiri velike maše), pošlje ga kardinal tudi z nami. Seveda je bil skoro nepotreben. Saj sem že slišala, da je strahopetec; sedaj sem pa videla, da je tako neroden, kot pišče, ki se zamotá v slak.«

»In ta je...?« vpraša Lucia, »ki se je spreobrnil, kdo je?«

»Kaj? Ali ne veš?« pravi žena in pove njegovo ime.

»Za Boga!« vsklikne Lucia. Kolikokrat je čula to grozno ime v pravljicah, iz katerih ga je poznala kot grozovitega človeka! Ko opazi, da je v njegovi strašni oblasti in pod njegovim varstvom, ko pomisli na svojo strašno nesrečo in nenadno rešitev, ko vidi oni preje tako razsrjeni obraz ginjen in ponižen, obstane kot bi jo kap zadela in samó jeclja: »O Bog!«

»Res, čudno!« pravi žena. »To je za pol sveta dobro. Koliko ljudi je mučil! Sedaj pa, kakor mi je povedal gospod župnik... le pogledaj ga v obraz! Saj je že cel svetnik! In njegova dobra dela!«

Dobra žena bi rada iz radovednosti nekoliko več izvedela o velikem dogodku, v katerem je igrala važno vlogo. Tega ne smemo tajiti. A v njeno čast moramo tudi povedati, da je pomilovala Lucijo, da si je bila v svesti važne in velike naloge, katero so ji zaupali, in da se ni upala vprašati kaj tajnega. Z vsako svojo besedo je hrabrila in tešila ubogo mladenko.

»Bog ve, koliko časa že nisi jedla?«

»Ne spominjam se... Nekoliko časa.«

»Ubožica! Okrepčati se moraš!«

»Da«, odgovori Lucia z mehkim glasom.

»Pri meni dobive kaj za tebe. Le pogum, saj smo skoro tam!«

Lucia se potem malomarno nasloni v nosilnico, kakor bi zadremala. Žena jo pusti v miru. (Dalje prih.)

Cena žitu na dunajski borzi

dné 10. oktobra 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K	7-74	do	K	7-75
» » pomlad	»	8-22	»	»	8-23
Rž za jesen	»	7-70	»	»	7-71
» » pomlad	»	7-89	»	»	7-90
Turšica za jesen	»	6-83	»	»	6-85
» » pomlad	»	5-37	»	»	5-38
Oves za jesen	»	5-72	»	»	5-73
» » pomlad	»	5-89	»	»	5-90

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m. srednji zračni tlak 738-0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celsiju	Vetrovi	Noba	Padavina v 24 urah v mm.
10. 9. zveč	737-5	11-8	sl. jvzh.	jasno	
7. zjut.	734-5	6-4	sl. svzh.	megla	0-0
11. 2. popol.	733-8	19-6	sr. jzh.	del oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 12-5 normale: 11-4°.

Trgovski pomočnik

za trgovino z mešanim blagom na deželi se takoj sprejme. Plača 80 kron na mesec in stanovanje.

919 1-1 „Gospodarska zveza“.

Na prodaj je velika trgovska hiša.

Spodaj ima prodajalno in dvoje skladišč pa stanovanje, zgoraj 4 prostorne sobe, kuhinjo in 2 mostovža. Zraven hiše je hlev za 14 glav živine, velika drvarnica, lopa, vrt z velikim kozolcem. Vse v najboljšem stanu. Posedstvo je le 10 stopinj od ferne cerkve. Fara je velika, v nji deluje 5 duhovnikov in 6 učiteljev.

Več pové upravništvo »Sloven...«

Proti malokrvnosti.

Železnato vino
lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani
dvornega zdravnika Nj.
Svetosti papeža

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezasluženo sloveča
china-železnata vina, katere čisto ni-
majo več železa v sebi, kakor vsako ceno na-
mizno vino.

Vsled tega največje jamstvo za iz-
datnost tega vina pri malokrvnih, ner-
voznih ali vsled bolezni oslabelelih osebah,
kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih
in bolehaavih otrocih. II. 590 50-15
Dobiva se v steklenicah po pol litra

Nikakva skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez
vsake priprave in težave najfineje li-
kerje po francoskem sistemu s po-
močjo ekstraktov, ki stanejo za napravo
po 5 litrov likerjev: trepinovec, absinč,
vermut, ruski pelinovec, češki liker
kimel po 80 kr.; slivovec, rum, če-
njevec, alai, alpski liker po 85 kr.
in konjak, benediktinec, chartreuse,
plznski liker po 95 kr. Razpošiljam
proti predplačilu v znakah ali poštini
nakaznici, po poštnem povzetju 10 kr.
več. Vsaki pošiljki pridenem navo-
dilo, kako se napravi liker. Prepro-
dajalcem, če naročijo več blaga, mnogo
ceneje.

Anton Rukavina,
Trst,

612 50-40 Via Belvedere št. 23.

Bratje Vrsalović

Novoselo (Selca) Brač, Dalmacija
prodajajo po povoljnih cenah

VINO
lastni pridelek

v steklenicah in sodih, kakor:
izvrstna namizna, bela, rdeč-
kasta (kakor cviček), črna, de-
sertna vina in prošek, vulgava
glasovito Bračko vino, in crljenjak.
Stadka bela in črna vina od
septembra do grudnia. 804 10-9

Glavna zaloga
za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. 259 52-45

Št. 11.245.

Razpis.

865 3-3

V Mokronogu je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 1200 K in sicer pripade od tega 800 K na
deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj mokronoški.
Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju sloven-
skega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do dne 16. oktobra 1900

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1900.

Hc. 593.00
2

918 1-1

Prostovoljna javna dražba

v zapuščino dne 19. januarja 1900 umrlega kapelana gospoda **Franceta Horvat-a**
spadajočih knjižig vsake vsebine in nekaj drugih premičnin
vršila se bode

dne 15. oktobra 1900

ob 9. uri dopoldne pri tem sodišču v sobi št. 7

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII.,
dne 21. septembra 1900.

Oklic.

Dne 15. oktobra 1900, v ponedeljek na sv. Tere-
zije dan, dopoldne ob 9. uri se bode

grajščina Rakovnik pri Ljubljani

po kosih, to je: poslopja, vsako za-se, njive, travniki
in gozdi prostovoljno na lieu mesta prodajati.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1900.

Fran Hren,
lastnik.

868 3-2

Lak za sobina tla, da lesk in
bojo v jednej
prevlaku ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo
zalogi pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani,
Francišanske ulice. 218 11-5
Vnanja naročila proti povzetju.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Oprezari na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 65

Stajerska
POČASNA
KISLA VODA **Jemljevo Styria-vrelec**
SVETOŠLAVNA.
krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga
za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. 259 52-45

Čast mi je s tem uljudno naznaniti, da sem v ponedeljek dne 8. t. m. **otvoril** svojo

ново trgovino z manufakturnim blagom na vogalu Stolnega trga in Špitalskih ulic

Pri njeni ureditvi sem se potrudil, da sem jo oskrbel z najnovejšimi sezijskimi predmeti, in prepričan sem, da bodo
našli z ozirom na najnižjo ceno povsodi vseobčo pohvalo. Posebno si usojam opozoriti, da sem priredil v I. nadstropju te trgovine

specijalni oddelek za sukno

ki mi po svoji okusni zbirki najnovejših tu- in inozemskih izdelkov omogočuje, ponuditi le najboljše svojim čest. odjemalcem.
Zagotavljajoč, da bom vedno skrbel za realno in solidno postrežbo, si dovoljujem najuljudneje vabiti na obisk svoje
nove prodajalnice.

Da preprečim zmote, si usojam uljudno opomniti, da bom nadalje nespre-
menjeno vodil tudi svojo staro manufakturno trgovino na Mestnem trgu št. 20.

J. Grobelnik.

897 3-3

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, nenični eskompt, vinkuliranje in
984 123 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,500.000 K.
Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejevicah, Pardubicah,
Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 11. oktobra.		Dne 10. oktobra.		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Salnove srečke, 40 gld.	
Skupni državni dolg v notah	97.-	20 marš	23.61	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93.75	St. Genois srečke, 40 gld.	198.-
Skupni državni dolg v srebru	96.65	20 frankov (napoleonov)	19.27	Prioritetne obveznice državne železnice	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	49.-
Avstrijska zlata renta 4%	114.65	Italijanski bankovci	90.45	južne železnice 3%	323.-	Ljubljanske srečke	271.-
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97.30	C. kr. cekini	11.45	južne železnice 5%	119.-	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6025.-
Operna zlata renta 4%	114.20			dolenjskih železnice 4%	99.50	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	768.-
Operna krona renta 4%, 200	90.35				390.-	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105.50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1698.-	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170.-	Kreditne srečke, 100 gld.	350.-	Splošna avstrijska stavbiška družba	148.-
Kreditne delnice, 160 gld.	642.59	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161.-	Avstrijskega rudnega križa srečke, 10 gld.	42.25	Montanska družba avstr. pian.	420.-
London vista	241.97	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196.-	Ogerskega	20.25	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	468.-
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. volj	118.20	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93.50	Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12.80	Papirnih rubljev 100	255.25
		Tisine srečke 4%, 100 gld.	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	60.-		
		Dunavske vravnavne srečke 5%	252.-				

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, donarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — Promene za vsako žrebanje.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.